

[P. E. Eriksen.]

Det er det eneste amt i Danmark, der efter lovforslaget deles til 3 sider, og dette vil betyde en sprængning af det samarbejde, der er opbygget i dette amt.

Viborg amts ca. 170.000 indbyggere har svært ved at forstå, hvad årsagen er hertil. Vi kunne spørge, hvilke tanker indenrigsministeren har haft, da dette forslag blev udarbejdet. Har dette amt ikke efter ønske fra højere sted opbygget et sygehusvæsen baseret på et samarbejde mellem amtets tre sygehuse, således at de specialer, sundhedsstyrelsen peger på som naturligt hørende til et specialiseret sygehusvæsen, findes inden for området? Viborg amt har placeret et fælles centralvaskeri i Kjellerup, en tuberkuloseafdeling i Skive og en sygeplejeskole i Viborg. Delingen af amtet vil betyde en afbrydelse af samarbejdet om disse opgaver, og vil de kunne passes ind, delvis, i de amter, hvortil de er tænkt overflyttet? I forbindelse med sygehusvæsenet har amtet allerede fuldført ét plejehjem, mens fire andre er klar til opførelse; projekter er udarbejdet. Disse hjem er tænkt som et supplement, der nøje er tilpasset det nuværende sygehusvæsen. Vi er i Viborg amt langt fremme med tanker om det sociale systems opbygning om et socialt center. En afdeling af mødrehjælpen er i dette efterår placeret i Viborg for at dække amtsområdet. Vi har drøftet revalideringen, som er passet ind i billedet med værksteder, kollegier osv., i forbindelse med revalideringsklinikken i Hald. Viborg er det eneste sted i landet, hvor et af de gennem mange år eksisterende statshospitaler er placeret i umiddelbar nærhed af et centralsygehus; kun en gade skiller statshospitalet og centralsygehuset, og der er et nært samarbejde mellem de to sygehuse. Ved en deling af amtet vil man på længere sigt risikere at fratage statshospitalet en væsentlig del af sit indlæggelsesområde. Der foregår i øjeblikket store sygehusmoderniseringer både i Viborg og i Skive, og til begge sygehuse er der knyttet nye specialafdelinger, som hver for sig dækker hele det nuværende amt. Man savner kun landsdelsspecialerne, og de ligger vel uden for de fleste af de foreslåede amters rækkevidde. Amtet har taget et nyt forsorgshjem i brug. Jeg kan også nævne skolevæsenet.

Man har indrettet et skolecenter, hvori der rummes alle de virkeområder, amtet har på det undervisningsmæssige plan: folkeskolen, ungdomsundervisningen, specialundervisningen, skolecentralen osv. Jeg mener også, at vi på vejvæsenets område må pege på den indsats, der er udført. Vil disse opgaver delt kunne indpasses i de amter, hvortil de er foreslået henført, med samme fælles virkning, som tilfældet har været før? Endelig har der vel befolkningsmæssigt været en stigning, som stort set svarer til landet som helhed.

Med befolkningen i amtet bag mig vil jeg gerne gøre folketinget og folketingsudvalget opmærksom på disse forhold. Har amtet ikke røgtet sine opgaver? Vi føler, at vi har været i stand til at løse opgaverne, og har derfor svært ved at se, hvorfor amtet skal deles i tre dele.

Jeg kan gå videre og sige, at hvis det nu er tilfældet, at amtet som helhed ikke kan bestå alene, må mulighederne være til stede for at lade det som helhed, stort set, sammenlægges med et andet amt eller et andet område. Thisted og Randers amter har været nævnt og nævnes i den forbindelse, og der er nære kontakter til begge sider, hvad angår samarbejde om sygehuse, revalidering, skoler osv.

Endelig vil jeg pege på, at hvis man gennemfører dette forslag, bryder man visse principper om oplande. Viborg bys opland mod vest skæres over, Kjellerup berøves sit sydlige område. Herved svækkes altså byområder, mens det vel var tanken, at de skulle styrkes i stedet for.

Med disse tanker vil jeg gerne lægge de for Viborg amt så store og afgørende problemer frem for det høje ting og for det udvalg, der skal arbejde med sagen.

Må jeg endelig nævne, at jeg på et møde forleden tillod mig at rejse spørgsmålet om nyvalg til de kommunale råd allerede i efteråret 1969. Vil vi ikke dermed gøre de nyvalgte råd bedre stillet med hensyn til at overtage funktionerne fra 1. april 1970? Forslaget er ikke tænkt som en forhalingsmanøvre, som dagbladet Aktuelt forleden skrev i sin leder, men alene stillet ud fra betænkelighed ved det meget korte interval, der vil være fra begyndelsen af marts og til april, hvis valget holdes normalt. Jeg har ikke tænkt at fratage de nuværende